

Afskeden med Broderen, som til Afsked blot paalægger ham at lade hans *Bordskuffe være i Fred.*

Saa ser vi senere i Slutningen af Bogen, de samme to Brødre stillede sammen; den ene har udviklet alle de Muligheder, han havde i Retning af Vindesygge og egoistisk Tænke-maade; han er bleven en rig Mand ved at gaa Krogveje og ved at befatte sig med lave, smudsige Forretninger; han har aagret med sine Penge og pint sin Kone med smaalig Spar-sommelighed.

Den anden har forlængst skilt sig fra alt Makkerskab med Broderen; han er en ærlig og brav Karakter, der inde fra er bestemt til at gaa den lige Vej; lidt veg er han maaske, men kan dog i store Øjeblikke vise en betydelig Kraft; et saadant stort Øjeblik er det, da han gør op med sin Broder og i stærke Ord slynger ham al sin Foragt i Ansigtet.

De andre to Skikkelser, som gensidig belysede og fremhævede hinanden er *Edelraad Valeur* og *Direktør Dreyer*. De er begge storslaaede hver paa sin Maade; ingen af dem mangler det vide Syn og det dristige Mod, som maa tilhøre den, der er Købmand af Kald; men medens den ene altid har Held med sig, saa har den anden altid Uheld med sig.

Dreyer, der føler sin Afmagt over for »Lykken«, som han kan se, men ikke formaar at gribe, stiller i nogle Dagbogsoptegnelser sig selv sammen med *Valeur* paa en betagende Maade; han siger saaledes et Sted: — »Edward Valeur og jeg, Spillere begge to i Livets store Roule og Noir! Hvo satte Skellet mellem os saaledes, at Gevinsten alene blev hans, Tabet alene mit; Magten og Æren hans, Elendigheden og Vanæren min? —

— jeg er mig ingen anden Brøde bevidst, end at jeg har kæmpet for mit Liv, som han for sit — — — Er da Skellet mellem Hæderligheden og Forbrydelsen ikke andet, end Skellet mellem Gevinst og Tab? Og er Gevinst og Tab ingen Love underkastede uden den blinde Tilfældighed? Saa er min Brøde ogsaa en Tilfældighed, og der er ingen Væsenforskel mellem Edward Valeur og mig! —

— Her er opstillet et stort Problem: Hvorfor er eet Menneske Lykens Skødebarn, et andet dens Sted-barn? *Hvad* er det bestemmende?

Mange fortræffelige Ting faar *Gyrithe Lemche* sagt i sin Bog, og mange Ting faar hun sagt fortræffeligt; hun raader over en Rigdom af Liv og Farver, og det alvorlige og mørke skyer hun ikke? *H. B.*

Børn og Arbejde.

En af vore folkelige Forfattere har en Gang sagt: »Min Moder vilde aldrig se os ledige, og hvor jeg takker hende«.

Bjørnstjerne Bjørnson siger: »Ungdommen skal arbejde for at undgaa Daarskab«.

Til Mødrene siger jeg: »Væn dit Barn, Pige eller Dreng, fra den tidligste Barndom til at deltage i det daglige Livs Pligter, det bliver en god Vane aldrig at være ledig; naar et Barn naar den Alder, da det skal færdiges blandt fremmede og fra den tidligste Barndom har lært at bruge Tanke, Øje og Haand, hvor let falder Arbejdet da ikke for et saadant Barn, og hvor haardt maa det paa den anden Side ikke være at skulle arbejde fra Morgen til Aften uden at være opøvet; for dem, der bliver i Hjemmet, er det næsten ligesaa nødvendigt at kunne arbejde; hvilken Hjælp for en Moder, naar hendes Datter er venlig og villig, og hvor kedeligt at se paa en sur, tvær, halv-voksen Pige, der har Hovedet fuldt af dumme Tanker.

Er det ikke bedrøveligt at se, at et ungt Menneske ikke kan sy en løsgaet Knap fast eller give en Haandsrækning i Hjemmet. Vilde ikke Børneopdragelsen gennem Arbejde bære gode Frugter; jeg troer det, thi Glæden over, hvad nyttigt man har foretaget sig, vilde jage mange famlende Tanker paa Flugt

og paa selve Legemet Sundhed øve en ikke ringe Virkning.

Arbejdet (Haandens) er ikke værd-sat nok i Hjemmene. »Det kan Pigen gøre«, er det almindelige Udtryk, og dermed forbindes i Tanken ofte noget nedsættende; men intet nyttigt Arbejde er nedsættende for den, der øver det; derimod burde det ørkesløse Driverliv, der kun gaar ud paa at slaa Tiden ihjel, altid betragtes som nedsættende for et Menneske.

Flittige Mennesker bliver sjældent forfaldne eller Forbrydere; de slaar sig som Regel godt igennem Livet. Lær dit Barn at arbejde og tænke sundt.

En godt stillet dansk Mand udtalte engang, at Kvinderne aldrig var tilovers i Hjemmet, hvad Manden ofte følte sig; den Mand har aldrig deltaget i Hjemmets smaa Pligter, ellers kunde han ikke føle sig tilovers.

New York, den 27. Maj.

M. H.

Krigens Ulykker.

En engelsk Dame, Miss *Hobhouse*, som har haft Lejlighed til med egne Øjne at iagttage Forholdene paa Krigsskuepladsen i Sydafrika, offentliggjorde i Onsdags en Beretning om Tilstanden i de Teltlejr, Lord *Kit-chener* har ladet indrette for Boerernes hjælpeløse Kvinder og Børn. Beretningen vækker stor Opmærksomhed og omtales udførligt i *Londoner-bladene*.

Westm. Gaz. fremhæver, at det vilde have været heldigt, om man havde kendt Miss *Hobhouses* Skildring, før *Lloyd-George* i Underhusets Mandagsmøde rejste Debatten angaaende de triste Vilkaar, hvorunder Kvinder og Børn lever i Teltlejrerne. I saa Fald havde de liberale Imperialister næppe fundet Anledning til at bryde Partidisciplinen ved at nægte at stemme for *Lloyd-Georges* Forslag.

Miss *Hobhouse* fortæller jævnt og stilfærdigt om, hvad hun har set og oplevet. Hun fremsætter ikke voldsomme Anklager, men erkender tvertimod, at der fra de stedlige engelske Autoriteters Side arbejdes med god Vilje paa at gøre Tilstanden i Teltlejren nogenlunde taalelig. Saa meget stærkere virker Beretningen om al den Elendighed, hun har været Vidne til.

»De Lidelser, Teltsystemet fører med sig, vil«, skriver hun, »aldrig udslettes af Boerernes Erindring. Haardtest gaar det ud over Børnene. De pines af den forfærdelige Hede, de sygner hen under slette sanitære Forhold og Mangel paa tilstrækkelig og passende Ernæring. Oksekød og Beskøtter kan være udmærket Føde for Mænd, men ikke for spæde Børn.

I mange Telte findes hverken Borde, Bænke eller ordentlige Sovesteder. Som oftest er Teltene derhos overfyldte, saaledes at det er umuligt at skaffe de syge og svage Ro eller Hvile. Læger og Sygeplejersker anstrænger sig af yderste Evne for at bringe Lindring, men Elendigheden er saa stor og Hjælpe-midlerne saa ringe, at det de fleste Steder vedbliver at se lige sørgeligt ud.

Tyfus og andre smitsomme Sygdomme breder sig blandt Børnene, og i det ene Telt efter det andet fandt Miss *Hobhouse* Mødre, der selv var nedbrudte af Sorg og Savn, siddende ved deres Børns Dødsleje. De ulykkelige Boererkvinder kommer i Reglen til Lejrestensmidler. Deres Hjem er bleven lagt øde af den hær-gende Krig, og om deres Mænds Skæbne savner de for det meste enhver Op-lysning. De lever i Nød og Elendighed, og hvorledes Fremtiden vil blive, naar de skal vende tilbage til deres ødelagte Hjem, maa de grue for at tænke paa.

Miss *Hobhouse* fremhæver, at Tilstanden langt fra er ens i samtlige Teltlejr. De naturlige Forhold, Teltenes Beliggenhed i større eller mindre Afstand fra de Steder, hvor Depoter af Levnedsmidler findes, de lokale Autoriteters Holdning o. s. v., betinger mange Forskelligheder i de

Vilkaar, der bliver Kvinder og Børn til Del.

Men overalt er der dog kun Tale om et Plus eller et Minus i Elendigheden.

Sin Dom over den herskende Tingenes Tilstand sammenfatter Miss *Hobhouse* i de Ord: »Teltsystemet maa helt igennem betegnes som en Grusomhed.«

(Politiken.)

Kvindernes Verdens-Fredsforening

har udsendt et Opraab til Kvinder i alle Lande.

De sidste Aars forfærdelige Krige har vist en Tilbagegang til Barbariet, og vi Kvinder — Krigens mest ulykkelige Ofre — maa derfor opbyde alle vore Kræfter for at gøre Krigen umulig, *thi det kan vi, hvis vi blot rigtig vil.* Hvis alle Kvinder forstod Vigtigheden af den fredelige Mission, de er satte til at udføre og i Særdeleshed, hvis de kunde skue Dybden af denne Sandhed: »Den, som holder Opdragelsen i sin Haand, er ogsaa Herre over Fremtiden« — saa vilde der aldrig mere findes Krige.

Kvinderne kan og bør forene deres Kræfter for at standse denne Strøm af Blod og for paa Jorden at oprette et Fredens og Retfærdighedens Rige. Vi, som skænker Liv, maa ogsaa kunde forlange for vore Børn: Retten til at leve.

Kvindernes Verdens-Fredsforening har over hele Jorden dannet Kredse af Medlemmer, der forbinder sig, ved Opdragelse af Ungdommen eller paa anden Maade, til at virke for Verdens-Fredens Oprettelse. De mest forskellige Folkeslag rækker hinanden herved, uden Hensyn til de politiske Forhold, Haanden for at kræve Menneskelivets Ukrænkkelighed, dets Ret til Lykke og Frihed. Men det er ikke nok med at nogle Tusinde, nogle Millioner Kvinder stræber imod dette Maal; *vi maa have dem alle med, alle, i hvilken Stilling de end lever.*

Derfor Kvinder i alle Lande støt Fredsbevægelsen!

Den udvidede Folkehøjskole i Askov

har tilsendt os sine Meddelelser for Skoleaaret 1899—1900, som var et Mærkeaar, idet den store Skoleby fik sin Kirkebygning indviet. Indvielsen fandt Sted den 28. Januar under stort Højtidelighed og Tilslutning fra Venner nær og fjern.

Hefte indledes med den Kantate, der blev sunget af Kirkeindvielsen, og som er forfattet af en forhenv. Elev, nuværende Højskoleforstander *Rasmus Nielsen* i Særslev. Det indeholder endvidere et Foredrag af *L. Schrøder* om Kristendom og Kultur, holdt i Anledning af samme Højtidelighed samt et Foredrag af *Jacob Appel* om Naturforskning og Almendannelse, som vi gengiver paa andet Sted i Bladet.

Skolen har i Læseaaet været besøgt af ialt 2777 Elever, deraf 1954 mandt. og 823 kvindel. Mange Gæster fra fremmede Lande er komne paa kortere Besøg. Den 17.—19. Marts fandt et Besøg Sted af gamle Askovelever fra Halvfjerdserne. Foruden det store sædvanlige Efteraarsmøde har der været holdt Fysiklærermøde og et Sommermøde med særligt Hensyn til studerende.

Fattige syge.

Vi ved jo alle, hvor vigtigt det er, at Rekonvalescenten faar tilstrækkelig Ro for at komme sig efter en sværere Sygdom — og ikke blot Ro og Hvile, men gode Omgivelser i

det hele taget og først og fremmest styrkende Midler. I de bedre stillede Klasser bliver der jo ogsaa sørgeligt ganske særligt for Rekonvalescenten.

Rekonvalescensen er for alle en ligesaa vigtig som uundgaaelig Tilstand — men hvordan kommer den fattige igennem den? Den fattige, arbejdende Kvinde, som enten er ene eller Forsørger for en Familie, hvordan gaar det hende under denne vigtige Svaghedsperiode?

Hun kommer fra Hospitalet, hvor hun jo ikke kan blive, indtil hun er helt rask, direkte til det fattige Hjem, hvor alt, hvad hun nu særlig trænger til, mangler. Og i Reglen maa hun lige straks begynde at tage fat for at indhente det under Sygdommen forsømte — i ni Tilfælde af ti maa hun paa Hovedet i Vaskebaljen.

Hvor svært maa det ikke være at komme igennem en saadan Tid! Hvor vanskeligt at vinde Kræfterne tilbage! Og den ensomme arbejdende Kvinde, som staar uden Støtte og Familie, hvis eneste Kapital er hendes Sundhed, hendes Kræfter — hvad bliver der af hende?

I Østerrig har en Kreds af varm-hjertede Kvinder sat sig i Bevægelse for at afhjælpe denne store Mangel. Foreningen *Freundschaft* har taget Sagen op, og Resultatet er *Franz-Josef-Hjemmet*. Det statelige og efter de mest moderne Principer indrettede Rekonvalescenthjem for fattige Kvinder ligger i en naturskøn Egn højt oppe paa Sofia-Alpen, hvor der er styrkende Luft, og hvor Øjet glædes ved den dejlige Udsigt. I det rummelige Hjem er Plads for mange, og her kan den syge blive under kærlig Pleje, fri for alle Bekymringer, indtil hun er stærk nok til at begynde Livets Gerning igen.

Mon vi ikke kunde trænge til et saadant Hjem ogsaa her i Landet?

Nordens Kvindeforbund.

Vi har modtaget en ny Liste paa norske og svenske Damer, der ønsker at finde velvillige Korrespondenter her i Landet, og vi opfordrer vore Læsere varmt til at skynde sig med at vælge. Vedkommende Adresse faas ved Henvendelse til Redaktionen.

Fra Norge:

Hildeborg Roth, der ønsker at korrespondere om Naturforholdene, Folkeliv og Tidens Spørgsmaal i Almindelighed. Opholder sig for Tiden i England for at drive Sprogstudier.

Anny Jachs, 22 Aar og ugift. *Marie Erichsen*, der ønsker at korrespondere om Husstel, Madstel, men ogsaa om Teater, Litteratur og Musik.

Thora Egeberg, 24 Aar, ugift. *Laurentze Egeberg*, 19 Aar, ugift. *Johanne Johansen*, 18 Aar, ugift.

Dorothea Hansen, 27 Aar, ugift, Assistent ved Postkontor, ønsker at korrespondere om Sport, Litteratur etc.

Anna Rambuch, ansat ved Rigstelefon.

Fra Sverige:

Hanna Sjöberg, 44 Aar, ordinarie telegrafist ved statens telegraf.

Frida Andréason, 24 Aar, ugift.

Fra Skolen.

Fortsættelsesskolen af 1892

(Ole Suhrsgade 14)

har udsent sin niende Aarsberetning.

Skolen tilsigter i et toaarigt Kursus at give Pigebørn fra Kommuneskolen en videregaaende Undervisning, og